

ГРАДСКИ ФЕСТИВАЛ В ПОНЕДЕЛНИК

интервюто с д-р Лиц,

ръководител на отдела за средновековието и ранното ново време в
Дома на градската история - архив на град Улм
е проведено от Илдико

Предпоследният понеделник на юли е денят на жителите на град Улм, денят на Градския фестивал в понеделник (Schwörmontag). Всяка година на този ден, градът празнува своя традиционен народен празник и повтаря клетва, която съществува от 14-ти век. Кметът на града отчита от балкона на градския дворец Швархаус, какво се е случило в града след миналогодишния отчет. След това, вдига дясната си ръка и се заклева, че „ще бъде обикновен човек за богатите и за бедните“, т.е. ще работи еднакво за всички граждани на града.

Защо ежегодният Градски фестивал в понеделник в Улм е толкова важен за града?

Толкова е важно, защото ни връща към много стара традиция от 1345 г., която оформи представата на гражданите на Улм за гражданските права, защото имаше приемственост и прекъсвания, но все още това е най-големият градски фестивал за хората от Улм.

От колко време съществува Градския фестивал в понеделник?

За имперския град е имало три различни закона, най-старият от които е от 1345 г. Те са определяли компромисите между патрициите, градските благородници и гилдиите на занаятчиите, търговците и бакалиите, за да се развива този град за доброто на всички чрез мирно съвместно съществуване и да се формира градско правителство - императорски градски съвет. В първите два закона от 1345 и от 1397 г. мнозинство имат гилдиите в Съвета на Улм. Император Карл V отменя този закон по време на Реформацията през 1548 г. С новия закон от 1558 г. жителите на Улм отново успяват да спечелят конституционния си ден, Градския фестивал в понеделник, но тогава пък патрициите спечелват мнозинството в съвета. През 1802 г. обаче това се променя.

Какво се случва тогава?

След 1802 г. това вече не е възможно, тъй като Улм вече не е независим град със собствен суверенитет, а е баварски град до 1810 г., а след това град Вюртемберг. След 1802 г. вече не съществува Градския фестивал в понеделник в истинския смисъл на думата. Едва през 1933 г. националсоциалистите отново

поемат тази традиция, макар и с различен акцент - фестивалът да служи на техните пропагандни цели.

Какво се случва след Втората световна война?

През август 1949 г. Градският фестивал в понеделник е възроден в Улм и, сега, демократичният елемент излиза на преден план. До днес целият градски съвет и много граждани на Улм се събират във Вайнхоф, когато кметът дава своеобразен отчет и след това го завършва според старата традиция с клетва от първото писмо от 1345 г.: „Ще бъда обикновен човек за богати и за бедни във всички равни, общи и честни неща без резерви.“

Как се празнува Градския фестивал в понеделник? Кой го организира?

Първоначално във Вайнхоф в град Улм имало само малка къща, на чиято двуетажна веранда се провеждал фестивалът. Кметът, неговият съветник и членовете на съвета се събирали на горния етаж след изборите за съвет. През 17-ти век на това място е построен градския дворец Швархаус. Жителите на Улм са единствените, които имат построен дворец, специално за този конституционен акт, за честването на този политически ден, когато градският чиновник прочита текста на конституцията на хората и след това бива избран от градската управа и хората. След това, винаги има празненства, но истинският повод е политическият акт.

Дали Градския фестивал в понеделник е празник за всички, които пият през деня, или за елита на града, който празнува собствената си буржоазна същност?

Това е фестивал за всички, да, и за гостите. Пиенето има дълга традиция - има данни, че купоните също са били преувеличени през Средновековието, сигурно е част от него, както при всички фестивали. Това обаче не е единственото съдържание на деня, не е на преден план. Всеки може да участва, от посещението на по-сериозната част, политическата реч в двореца, до многобройните събития след това.

Нямате ли впечатление, че младите губят смисъла на този празник?

Младите хора виждат тържествата. Те не отиват на конституционния акт. Но те се запознават с него и колкото по-стари стават и остават в градското общество, толкова по-важна за тях става тази част от празника – да се надяваме. Учениците от Улм могат да участват в обиколки с екскурзовод и да бъдат обучавани за историческото и политическото съдържание, за да вземат това със себе си с надеждата, че по-късно ще отстояват демокрацията и ще работят усилено, за да помогнат за формирането на собствената си общност. Това е хубав ден да се покаже градското общество и неговата сплотеност и в същото време да се улови разнообразието на живота, който се случва в град Улм.